

Bilim Akademisi Başkanı Profesör Ali Alpar

Evrim Teorisi'ni müfredattan çıkarmak AKLA AYKIRI!

BİRBİRİ ardına o kadar çok şey yaşıyor ki bu ülkede, artık hangi binne yetiseceğimizi sashıyoruz...

Bakalıyoruz. Daha birini **"N'oluyor?"** diye kavramaya çalışırken, yeni bir tsunamiyle karşı karşıya kalıyoruz.

Evrim Teorisi'nin müfredattan çıkarılması benim için öyle bir şey!!

Hâlâ ağzım açık, ne olacak şimdi diye duruyorum...

Ali Alpar Hoca...
Dünya şahanesi bir bilim adamı.

Bilim Akademisi Başkanı,
Aynı zamanda eski Türk Astronomi Derneği Başkanı. Hayatını bilime adanmış

biri. Lisans eğitimini **ÖDTÜ** de almış, fizik okumuş, doktorasını **Cambridge'te** yapmış, uzmanlık alanı nütron yıldızları ve pulsarlar: **Boğaziçi** nde, **Columbia'da**, **TUBİTAK'ta**, **ÖDTÜ** de ders vermiş. Hep çok sevilen bir profesör olmuş, iki kere öğrencilerinin en sevdiği hoca seçilmiş.

Su anda **Sabancı Üniversitesi'**nde çok sevilen bir hoca.

Sormak istediklerimi sorabilmek için uygun kişi. **Besiktas'taki**

Bilim Akademisi'nde karşısına çıktım. Sağ olsun kırmad beni, sorunlarını yanıtda...

Hocam, nedir bu Evrim Teorisi'nin müfredattan çıkarılması olayı?

■ Somayan, üzücü. Bence, daha geniş bir hamelinin bir parçası...

Nasil yani? Devamı da mı gelecek?...

■ Bence gelecek. Aslında meselenin özü bilimsel düşüncenin, eğitimin, ortak değerlerimizden ve kültürümüzden tamamen çıkarılmaya çalışılması. Bu çok çok ciddi bir problem. Eğitimde, bilim açısından 60'lı yılları çok daha gerisine düştünüz...

Gerçekten mi?

■ Ne yazık ki öyle! Evrim, kamuoyunun dikkatini çeken mühim tası, daha gerisi var. Bakın, bilimin aslında çok basit bir tanıma var: Bilim, sağduyu demektir! O sağduyuyu dışlamak, bir şeyi denemeden, insanlığın tecrübelerine bakmadan, korti körtine bir yerde yazanların ya da birilerinin yorumlarının ya da bir hoca eliyle yazılan sözlemlerinin peşinden gitmektir. Dünyada bunu yapan bütün toplulukların sonu tabii iyi olmuyor. Tecrübeyle, deneye, sağduyuyla hareket etmek lazım. Evrim Teorisi'ni reddetmek, tüm bunlara sırt çevirmek demek...

Ne zaman yürürlüğe girecek?

■ Fiklen gitmiş gibi. Müfredat konusundaki bu düzenlemeler aslında Türkiye'de eğitim yıllarında geriye gitmesinin bir parçası. Ama son 10 yıl içerisinde, bu geriye gidış çok daha hızlandı. Mesela biz, Bilim Akademisi olarak, şimdiki müfredat konusunda genel bir düşünüyü yaptık. Kavram olarak sunulan şekilde ne kadar yanlışlarla dolu olduğunu yazdık, ki üyelerimiz Türkiye'nin en önde gelen bilim insanları, ayrıntılı analiz de yaptılar... Sözle çarpıcı bir şey çıktı ortaya: Fen liselerine baktığımız zaman -ki Türkiye'nin en iyi öğrencilerinin gittiği liseler bunlar- bu liselerin müfredatını, 1960 lann sonundaki ilk fen liseleriyle karşılaştırdığımızda, biyoloji müfredatı yan yana azalmış. Yansı anlamı yani! O yarıda da evrim var, kalıtım var.

Nasil yani? Fen liselerinin müfredatında artık bunlar yok mu?

■ Ne yazık ki yok! Siz, bir de düz liselerin halini düşünün. Dünyanın her tarafında insanlar gençlerine ellerinden geldiği kadar iyi eğitim vermek ister. Biz n'apıyoruz? Ezerin danışmasını öğretiyoruz. Dahası, artık büyük bir kavram karmaşası yaşıyoruz. Biyoloji derslerinde, fizik dersinde, yerli yersez, millî değerlerimiz ve din ahlakı kültürü dersleri okutuyoruz. Bu derslerin içinde okutuyoruz. Bunların birbirinden ayrı şeyler olduğunu bile öğrencilere sunmuyoruz. "Sunmuyoruz" dersleri, tabii üstüne almıyoruz. Türkiye'de de bu yapılanlara itiraz edenler de var.

Hocam, bunlar kabul edebilir mi?

■ Tabii ki değil. Neden değil? Çünkü akla aykır! Bilim dediğimiz şey, deney ve gözleme tabidir. Bilim, hiçbir şeyin peşinden doğru olduğunu iddia etmez. İdeolojinin ve dinin tersine, bir şeyleri yanlış olabileceğini kabul eder ve kendisini sürekli teste tabii tutar. Dahası dünyanın her tarafında, bağımsız olarak birçok bilim insanı, aynı hipotezin, doğru mu, yanlış mı olduğunu aynı deneylerle, defalarca sınar. Sınadıktan sonra, bu bir "teori" haline gelir...

Peki bizim günlük hayatta kullandığımız "teori"yle bilimsel anlamdaki "teori" aynı şey mi?

■ Hayır! Bilimdeki teori, günlük hayattaki gibi spekülasyona açık bir şey değil. Defalarca deneylerle ve gözlemlerle sınanmış, kanıtlanmış bir şey...

Evrim Teorisi'nden söz ederken, "Bu da bir teoridir bütün teoriler gibi neticede. Kaldırsak ne olur ki..." İaflı doğru bir değerlendirme mi?

■ Tabii ki değil. Çok yanlış ve zararlı bir değerlendirme. Bizim Sağlık Bakanlığımız, artık antibiyotikleri eczanelerde reçeteli satıyor. Neden? Çünkü bakteriler ve mikroplar, antibiyotiklere karşı direnç kazandı. Nereden biliyoruz? Kendimizden. Ne demek direnç kazanmak? Bakteri evrim geçirmiş! 20 yıl önce mikropların yapısı başka türlüken, o antibiyotik işe yapıyordu, şimdi yaramıyor...

Bu demektir ki, Sağlık Bakanlığı, Evrim Teorisi'ni kabul ediyor...

■ Sonuçları itibarıyla öyle. Mikroplar, 20 dakıkada bir bölünüyorlar ve bir gün içinde 20 bin nesil geçiyor. Bu değişim de mikroskop altında görülebiliyor. Sonuçları da biz yaşıyoruz zaten. 10 yıl önce aldığımız antibiyotik aynı hastalıkta artık işe yaramıyor. Sağlık Bakanlığı da bu sonucu gördüğü için, antibiyotikler artık reçeteye satılıyor. Ama insan evrimi, milyonlarca yıl sürüyor ve gözle görülüyor.

Ayşe ARMAN

aarman@hurriyet.com.tr

Aklını kullanmak yerine biat etmek

DÜNYADA böyle bir şey var mı?

■ Evrimin, kendi din yorumlarına karşı olduğunu düşünen şüasi iktidarlar var. Onların din yorumuna karşı olabilir ama her din yorumuna karşı değil. Mesela Papa bile, evrimin pekâlâ dini inançla bağdaşır ve kabul edilebilir bir şey olduğunu söyledi. Ama Amerika'daki kökten dinci Protestan mezhepleri hâlâ okul müfredatlarından evrimin çıkarılması için çalışıyor. Gerekçeleri de bizimkilerle aynı: "İnançlarımızla çelişiyor..."

Eğitim sisteminizden evrim teorisi kaldırılrsa ne eksilims olur?

■ Bence aldı çılap almış oluruz! Ne olur, yeni jenerasyonları akları kullanmaz? Akıldan vazgeçmek istemediği için burada yasamaktan vazgeçebilir. Beyin göçü olur. Oysa, akıl iyi bir şey. İnsana zorluklar da getiriyor ama aklımızı kullanarak bilim yapıyoruz, sanat yapıyoruz, aldığımızı kullanarak geliştiriyoruz. Medeniyetler böyle oluyor. Birini yapmayan bir toplum, çocuklarına, aklını kullanmak yerine, biat etmeyi öğretiyor. O zaman da üretken, verimli, dinamik bir toplum olamıyoruz. Hiçbir şeyi sorgulamayan bir topluma dönüştürüyoruz...

Bilim Akademisi Başkanı **Profesör Ali Alpar** (2)

Evrım Teorisi'ni reddetmek BİLİMİN TEMEL TAŞINI ÇEKMEK DEMEK

Dün başlayan röportaj bugün de devam diyor. Ali Alpar Hoca, Evrim Teorisi'nin Milli Eğitim müfredatından çıkarılmasının ne anlama geldiğini anlatıyor...

**Ayşe
ARMAN**

aarman@hurriyet.com.tr

"Evrım Teorisi'ne itiraz" bin yıldır bildiğimiz şey...

■ Evet tabii! Akla karşı olmak, ideolojik bir duruş. Dünyada hâlâ dini sebeplerle, evrimin kendi din yorumlarına karşı olduğunu düşünen siyasi iktidarlar var. Bu, onların din yorumuna karşı olabilir ama her din yorumu karşı değil. Mesela Papa, evrimin pekâlâ dini inançla bağdaşır ve kabul edilebilir bir şey olduğunu söyledi. Şu son bir yıl içinde hem de. Ama kökten dinci birtakım Protestan mezhepleri hâlâ karşı...

Gerekçeleri ne?

■ Hep aynı şey: "Bizim inancımla çelişiyor..."

Onlar, "Evrım mevrım yok, her şeyi Allah yarattı, bunları konuşmayalım bile" mi diyorlar?

■ Evet! Ama inanç bilimle çelişmeyebilir aslında. Ben yine bir yitce varlığa, Yaradan'a inanıyorumdur. O Yaradan'ın, evrenin nasıl işleyeceğini ilgili kanunları da yarattığını inanıyorumdur da anbean her şeyi tekrar değiştirip müdahale ettiğini düşünmüyorumdur. O zaman işte fizik, kimya, biyoloji, kısacası bilimde öğrendiğimiz bütün her şey anlam kazanıyor. Yoksa şu oluyor: "Ben tecrübelerimden öğrenmeyeceğim, aklımı kullanmaya-çagım!" Ama yok, "Benim

*Ali
Alpar*

Tanrı anlayışım bu! Her an, her şeyi yazboz gibi yeniden yapan bir Tanrı ya inanıyorum" dersiniz, o zaman "Gezegenler nasıl hareket ediyor, bir uydunun yörüngesini nasıl hesap ederim", bunları öğrenmenize gerek yok. Sizin için bilimin varlığına da gerek yok. Evrim de bunun gibi bir şey. İlle de "Bilmem Kim Hoca Efendi'nin değerlendirmesine kalırsak, o zaman evet, bilim dine aykırı. Ama sizin din yorumunuz: "İnsanlar, dünyada sadece kendileri için değil, başka insanların mutluluğu için de yaşıyorlar. O yüzden de güzel ahlaklı, güzel insanlar olacaklar" ise, bilimi bizi geliştiren son derece faydalı bir şey olarak görebilirsiniz..."

2017'de bunları konuşuyor olmamız acı değil mi?

■ E acı tabii. Ama işte, insanın tabiatında bu var. Kendi çevrelerinde görmediklerini, analarından, babalarından öğrenmediklerini, tecrübelerine uzak olan şeyleri kafadan reddediyorlar. Evrim dediğiniz şey de mikroskop altında küt diye göremediğimiz bir şey, o zaman da gösteremiyorsunuz. Buradaki önemli mesele, aklını kullanmak yerine, bir lidere, hoca efendiye, kimse artık o insanlar, onlara inanmaman. E tabii kolaylığı da var bunun, o senin yerine düşüncüyü, sen biat ediyorsun!

**BİLİM
İNANÇLA
NİYE
ÇELİŞSİN?**

İslamiyette olsun, bütün dinlerde olsun, farklı yorumlar vardır. Daha derin, daha incelikli, daha sofistike yorumlar da vardır. Tasavvuf geleneğinde mesela, bu dünya görüldüğü gibi değildir deniyor. Bilim de bunu diyor. "Göründüğü gibi olmadığını ama ne olduğunu anlamak için, siz filanca söylemiş olduğuna inanın, araştırın, deneyin!" diyor. "Binlerce insan aynı deneyi yapmış, sonuçlarını tartışmış. Bilgi, ancak o zaman kantlanmış oluyor!" Bilim böyle diyor. Niyeye inançla çelişsin ki?

Evrımın teleskopu yok!

Evrım Teorisi'ni yok etmek, bilimin temel taşı çekmek gibi bir şey mi?

■ Aynen öyle. Mikropların evrimini gördüğümüz gibi mikroskop altında da göremiyorsunuz insanlığın evrimini. Evrimin teleskopu da yok! Bir de etkileri insan hafızasının alamayacağı kadar uzun zamanlarda oluyor. Binlerce, milyonlarca insan nesli sonrasında ulak bir değişiklik gerçekleşiyor.

Siz Evrim Teorisi'nin yok sayıldığı bir ülkede profesörlük yapmaktan

üzüntü mü duyuyorsunuz?

■ Üzüntü duyuyorum. Ama şaşırılmıyorum, daha başka şeyler de bekliyorum. Ben, bu toplumun potansiyelini harcıyorlar diye üzülüyorum. Ama kariyerime ülkemde devam ettiğim için üzülmiyorum, iyi ki ülkeme dönmüştüm, iyi ki ülkemde araştırma yapmışım. Ben memleketimi çok seviyorum ama bu memleketteki gençlerin kötü eğitilip harcanmalarını, cahil kalmalarını istemiyorum. En çok buna üzülüyorum.